

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "durmak" sözcüğü "var olmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Bunca sorun dururken, gereksiz işlerle uğraşıyorsunuz.
B) Konuşurken sık sık duruyor, notlarına bakıyordu.
C) Senin ayakta durduğunu uzun süre fark etmedim.
D) Bu konu üzerinde neden bu kadar durduğunu anlamadım.
E) Otobüs durunca eşyalarımızı alıp indik.

2. Bu konuyu sizinle uzun uzadıya tekrar görüşmeliyiz. Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu soruna hemen bir çözüm bulmamız gerekli.
B) Sağlığına kavuşması uzun sürmeyecekmiş.
C) Gezip gördüğü yerleri ayrıntılı olarak anlattı.
D) Bu işi yapamamasının nedenlerini söyledi.
E) Yarım saat içinde hazırlanıp yola çıktılar.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem bildirdiği iş ya da oluş, nedeniyle birlikte verilmiştir?

- A) Yurdumuzun su, toprak ve bitki dengesi gün geçtikçe bozuluyor.
B) Ormanlarımız ve otlaklarımız hızla daralıyor.
C) Otlaklar tarla haline getirildikçe hayvancılığı geliştirmek zorlaşıyor.
D) Tarım alanlarımızın yüzde yetmişinde erozyon ve çoraklaşma görülmektedir.
E) Ormanların ve yeşil alanların korunmasına özen göstermek gerekir.

4. (I) Yapıtta, anılarla yaşantıların, düşlerle gerçeklerin, çağrışımlarla olayların iç içe, arka arkaya verilmesi ve bunda ara sıra ölçünün kaçırılması karışıklık doğuruyor. (II) Bu da yer yer konunun kavranmasını önüyor. (III) Ayrıca anlatımın açıklıktan uzaklaşmasına yol açıyor. (IV) Gene de bu olanaksızlıklar içinde yapıtın kusurları büyük değil. (V) Başka bir deyişle bütün olanaksızlıklara karşın yapıtın ulaştığı başarı övülmeye değer. Bu eleştiride eleştirmen, yazar hakkında olumlu şeyler söylemeye kaçınıcı cümlede başlıyor?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) İlk öykülerini dergilerde yayımlamaya başladığı zaman on sekiz yaşındaydı. (II) Bu ilk öykülerinde sıfatlardan, söz sanatlarından kaçınan yalın dili ve ayrıntıları gözlemlemedeki ustalığı ile dikkati çekti. (III) Yazın yaşamı boyunca ülkesinin insanlarından söz etti. (IV) Çağdışı, insanlık dışı olaylara karşı savaştan bir an geri durmadı. (V) Bu savaşını öykü türünün sınırları içinde kalarak gerçekleştirdi.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde, sözü edilen yazarın üslup özelliği belirtilmektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Eğer nüfus artıyor, istekler de çoğalıyorsa eldeki olanakları daha iyi kullanmak zorundayız.

Aşağıdakilerden hangisi, anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Nüfus artışına paralel olarak artan istekleri karşılayabilmek için eldeki olanakları yerinde kullanmak gerekir.
B) Nüfus artışı birtakım farklı isteklerin ortaya çıkmasına yol açar.
C) Nüfus artışıyla birlikte çoğalan isteklerin karşılanması için yeni kaynaklar arama yoluna gidilmelidir?
D) Nüfusun hızla artması karşısında eldeki olanaklar zamanla yetersiz duruma gelir.
E) Nüfusun artışıyla ekonomik olanaklar arasında bir denge kurulmazsa istekler hiçbir biçimde karşılanamaz.

7. Yazdıklarım hep gerçeğe bağlı kalırım; çünkü, ancak bu nitelikteki bir yapıt yüzyıllar boyunca değerini koruyabilir.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Bir yazarın güzel yapıtlar ortaya koyması, anlattığı olayların ilginçliğine bağlıdır.
B) Bir yapıtın güzelliği, uzun süre okuyucu bulmasıyla ölçülür.
C) Olayların gizli kalmış yanlarını açıklayan yapıtlar başarılı olur.
D) Eski çağlardan günümüze kalmış yapıtlar, usta yazarların ürünüdür.
E) Beğenilen, kalıcı yapıtlar her- şeyi olduğu gibi yansıtanlardır.

8. Yıllar önce okuduğumuz bir kitabı ikinci kez okuduğumuzda kitap aynı kitaptır ama ondan aldığımız tat eskisinden daha fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Bir kitapta anlatılanlar zamanla değişik anlamlar kazanır.
B) Bir kitabın okuyucusuna vereceği haz, sonraki okunuşunda biraz daha artar.
C) Bir kitabın her okunuşta aynı zevki vermesi onun değerini gösterir.
D) Bir kitabın anlaşılabilmesi için birkaç kez okunması gerekir.
E) Okuyucunun bir kitaptan aldığı tat, onu okuyuş biçimine göre değişir.

9. O, okurların yazarları seçtiği gibi, yazarların da okurları seçebileceğine, inanan bir sanatçıdır.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümlede sözü edilen sanatçının görüşüne en yakındır?

- A) Okurlar en tanınmış yazarları okumayı, yazarlar da okurların ilgisini çekecek şeyler yazmayı isterler.
B) Kimi okurlar belirli yazarların belirli yapıtlarını seçerler; kimi yazarlar da geniş kitlelere seslenmeyi amaçlarlar.
C) Okurlar kendi düşüncelerine uygun olan yazarları yeğlerler; yazarlar da kendi istedikleri nitelikleri taşıyan okurlara seslenirler.
D) Okurlar üstün nitelikli yapıtlardan hoşlanırlar; yazarlar da okuyucunun düzeyini yükseltmeye çalışırlar.
E) Okurların bir bölümü yeni tanınmaya başlamış yazarlara ilgi duyarlar; yazarların bir bölümü de çalışmalarını okuyucuların beklentilerine göre yönlendirirler.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -cık (-cik, -cuk, -cük) ekiyle türemiş sözcük, küçültme anlamından sıyrılarak somut varlığa ad olmuştur?

- A) Kardeşim bademcik ameliyatı oldu.
- B) Gencecik yaşta iş dünyasında adını duyurmuştu.
- C) Evlerinin küçücük bir bahçesi vardı.
- D) Üzerine incecik bir elbise giymişti.
- E) Gölün içinde bir sürü adacık oluşmuştu.

11. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zamir ekeylem olarak yüklem olmuştur?

- A) Beni herkes severdi çocukluğumda
- B) Sendin bütün korkuların çaresi
- C) Beri uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda
- D) Denize bakan evler gibiydim seninle
- E) Onu benden, beni ondan ayıran deniz

12. Aşağıdakilerin hangisinde birden çok bileşik fiil vardır?

- A) Kimi benim gibi erir derinden kimi senin gibi çok mutlu olur.
- B) Bahsetti derinden ona halim
- Aşkın bu onulmaz yarasından
- C) Soldu günden güne sessiz soldu
- Dediler hep : "Kıza bir hal oldu!"
- D) Bir öğreniversin aşkı
- Ağacı o vakit seyredin
- E) Dalıveriyoruz arada bir
- Belli, bir şey var aramızda

13. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, yüklemi durum yönünden belirten bir söz vardır?

- A) Evler yaptı insanlar çağlar boyunca.
- B) Varlığımı yalnız ona verdim ben.
- C) Ağır ağır halay çekiyor kızlar.
- D) Solgun bir gül oluyor dokununca.
- E) Ben bu yüzden yalnızlığa hasretim.

14. Sait Faik'in hikâyelerinde insanların ve çevrenin, herhangi bir kurala bağlı kalmadan özgürce ele alınmasını yazarın yaşayış biçimine bağlayabiliriz.

Yukarıdaki altı çilli bölüm cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Özne
- B) Nesne
- C) Durum bildiren zarf tümleci
- D) Yer bildiren zarf tümleci
- E) Dolaylı tümleç

15. Açık balkon kapısından içeri giren ikinci serinliği onlara alt katın mutfak pencerelerini saran pembe yaseminlerin kokusunu getirdi.

Bu cümlelerin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde cümledeki sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne, dolaylı tümleç, nesne, yüklem
- B) Nesne, özne, dolaylı tümleç, yüklem
- C) Özne, dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem
- D) Zarf tümleci, nesne, dolaylı tümleç, yüklem
- E) Dolaylı tümleç, nesne, zarf tümleci, yüklem

16. Aşağıdakilerin hangisinde pekiştirmeli niteleme sıfatları vardır?

- A) Memleket isterim
- Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun.
- B) Eğilmiş arza kanar, muttasıl kanar güller
- Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller.
- C) Koskocaman yıldızlar altında upuzun bir yol
- Ve minnacık bir ev.
- D) Akşam, yine akşam, yine akşam
- Göllerde bu dem bir kamış olsun
- E) Masa da masaymış ha
- Bana mısın demedi bu kadar yüke

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, sıfat tamlaması belirtisiz nesne görevindedir?

- A) Sınıfta ayrıca kitap okuma saatimiz vardı.
- B) Nedim'in şiirlerini okurken arkadaşımızı dikkatle dinlerdik. ,
- C) Sınıfımızda edebiyata ilgi duyan öğrenci çok azdı.
- D) Öğretmen, Cumhuriyet dönemi edebiyatını öğrenmemizi isterdi.
- E) Öğretmenimiz bize yeri geldikçe güzel şiirler okurdu.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?

- A) Önce kendi işini bitir, bana sonra yardım edersin.
- B) Onların yeni aldıkları evi gördün mü?
- C) Sen her zaman buraları çok sevdiğini söylemez miydin?
- D) Bu cüzdanı kardeşi yolda bulmuş.
- E) Söylendiğine göre bu yıl Ankara'da su sıkıntısı olmayacakmış.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Şemsiyesini kaybettiğini eve dönünce anladı.
- B) Trafik cezasının af edilmesini bekliyormuş.
- C) Bize, şiirlerinden söz etmek istediğini söyledi.
- D) Arkadaşımız bu cezayı hak etmemişti.
- E) Gün geçtikçe sağlığının düzeldiğini hissediyordu.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) 1985'ten beri burada çalışıyorum.
- B) Onlar 4'üncü katta oturuyorlar.
- C) Bu anket 2'milyon kişiye uygulanmış
- D) Film saat 16'da başlayacakmış.
- E) Beş yaşındaki kardeşim 1Q0'e kadar sayabiliyor.

21. Sokrates hapse götürülürken karısı () "Seni haksız yere götürüyorlar ()" diye ağlayıp söylenince karısına () "Haklı yere götürseler daha mı iyiydi ()" demiş.

Bu cümlede parantezlerle belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (.) (:.) (.) (?)
- B) (:.) (.) (.) (!)
- C) (.) (:.) (!) (?)
- D) (:.) (.) (.) (:)
- E) (:.) (.) (:.) (?)

22. Nurullah Ataç hep eleştirmen olarak düşünölmüştür. Oysa Ataç'ın asıl önemi eleştirmenliğinden değil, Türkçenin düzyazı dili olarak kurulması yolunda harcadığı çabadan gelir. O da farkındadır bunun : "Eleştirmen bir öldü mü bir daha kimse anmaz onu." der. Ama öte yandan: "Bir şey kalmayacak mı benden?" sorusuna şu alçakgönüllü cevabı verirken gerçek öneminin nereden geldiğini de belirtir: "Bugün bu ülkede bir dil kuruluyor; o yapıda benim de bir taşım vardır. Ancak, görünmeyen, kimsenin gözüne çarpmayan, ta gerilerde bir taş." **Bu parçada yazar söylediklerini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden özellikle hangisine başvurmuştur?**

- A) Alıntı yapma
- B) Örnek verme
- C) Tanımlama
- D) Karşılaştırma
- E) Betimleme

23. (I) Dünyanın en çok festival düzenleyen ülkesi Fransa'dır. (II) Fransa'nın hemen arkasından, yine iki Akdeniz ülkesi olan İtalya ve İspanya gelir. (III) Bu ülkelerin güzel iklimli kıyı kentlerinin hemen hepsinin bir festivali vardır. (IV) Bunlar gelişmiş ülkelerdir. (V) Bunlardan kimileri yerel, kimileri de uluslar arası etkinliklerdir. **Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi bozmaktadır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

24. Sanatçının mektupları bir araya getirilerek bir kitap oluşturulmuş. (I) Oluşturulan kitap iki bölüme ayrılmış. (II) Birinci bölümde sanatçının çeşitli kişilere yazın alanında yazdıkları, ikinci bölümde ise ona yazılanlardan alıntılar yer alıyor. (III) Sanatçı şiiri, düzyazıdan daha çok seviyor. (IV) Bir mektubunda: "Şiirin bir tek dizesi bile, koskoca bir yazının anlatmak istediğini bir çırpıda anlatır." diyor. (V) Bu söz de onun şiire ilişkin görüşlerini kısaca açıklıyor. **Bu parça, açıklanan düşünceler açısından iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

25. Derken davul zurna çalmaya başladı. Önde davulcu, bir öne bir arkaya eğilip belindeki püskülleri savurarak yürüyor, davulunu gümbürdetiyordu. Ardında zurnacı, zurnasının ağzını bir o yana bir bu yana çevirerek çalışıyordu. Davulcuyla zurnacının ardına takılmış birkaç çocukla onları izleyen bir kedi vardı. En önde ise dili dışarıda bir köpek, havlayarak koşuyordu. **Bu parçanın anlatımında aşağıdan hangisi ağır basmaktadır?**

- A) Tanımlamalara yer verme
- B) Varlıkları ayırıcı özellikleriyle anlatma
- C) Örneklendirmelerden yararlanma
- D) Karşılaştırmalara başvurma
- E) Anlatılanları nedenleriyle belirtme

26. Çevrede binlerce ağacın milyarlarca dalı ve yaprağı arasında kaybolmuş kuşların cıvıltısı... Gün ışığının rengârenk tonları... Şırlı şırlı akan küçücük dereler... Ayaklarınızın altında çıtırdayan yeşil kızıl, kahverengi yapraklardan oluşan bir halı... Kısacası burası doğanın güzelliğine duymadığınız, hayran kaldığınız, kalabalıktan uzak bir dinlenme yeri.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki yolların hangisine başvurulmamıştır?

- A) Sıfatlardan yararlanma
- B) Kişisel duyguları belirtme
- C) Bitirilmemiş cümleler kullanma
- D) Gözlemlere yer verme
- E) Kişileştirme sanatına yer verme

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Trenin zamanında kalkmaması, yolcuların canını sıkıyor.
- B) Büyük kentlerdeki ulaşım sorunu gün geçtikçe büyüyor.
- C) Yağmurlu günlerin ardından güneşli günlerin gelmesi bekleniyor.
- D) Görevlilerin beyaz kravat ve koyu renk ceket giymesi gerekiyor.
- E) Bu yıl, tahıl üretiminin daha da artacağı umuluyor.

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu önlemler ekonomik ve sağlık açısından yararlı sonuçlar verdi.
- B) Toplantıda eğitim sorunları tartışılacak ve bunlara çareler aranacak.
- C) Bu kitap çeşitli alanlarda yapılmış araştırmaları ve bunların sonuçlarını içeriyor.
- D) O günlerde, bu konuya çeşitli gazete ve dergilerde oldukça geniş yer verilmiştir.
- E) Olayın soruşturulması ve sorumlularının bulunması için bir komisyon oluşturuldu.

29. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Onlarla bugünlerde sık sık karşılaşıyorum.
- B) Sorularına cevap vermekte güçlük çekiyorum.
- C) Bunu, kendim ve arkadaşlarım adına söylüyorum.
- D) Başkalarının anlattıklarını büyük bir dikkatle dinliyorum.
- E) Toplantıya katılmak ve düşüncelerimi açıklamak istiyorum.

30. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Türkçede, Arapça ve Farsça dillerinden gelmiş sözcükler vardır.
- B) İnsanlar, çok eski çağlarda bile dillerine önem vermiş, onu bilimsel araştırmalara konu yapmışlardır.
- C) Etimoloji incelemeleri birçok sözcüğün yansımadan doğduğunu gösterir.
- D) Dillerin kavramca zenginleşmesinde anlam genişlemesinin payı büyüktür.
- E) İnsanoğlu konuşmayı, uygarlık yolunda bir hayli ilerledikten sonra öğrenmiştir.

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu, eleştirmenlerin söylediği kadar etkileyici bir film değil.
- B) Seyircilerle biz eleştirmenler bir kez daha ters düştü sanırım.
- C) Yönetmen bundan önceki filminde daha başarılıydı.
- D) Seyircinin filme gösterdiği ilgi, benim düşüncelerimin yanlış olduğunu ortaya koyuyor.
- E) Bir belgesel yapılmak istenmişse de amaca ulaşılamamış.

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Başkalarının sorunlarına önem verir, onlara çözümler bulmaya çalışır.
- B) Bu yorucu çalışmanın ardından iyi bir tatil yapmayı düşünüyordu.
- C) Kentimizi yeşillendirme çalışmalarına okullarımızın da yardımcı olması istenmektedir.
- D) Bu kuruluş, yetişkinlerden çok, gençlere daha fazla hizmet etmektedir.
- E) Yeni düzenlemeyle, trafik sıkışıklığı önlenmiş, kazalar da büyük ölçüde azalmıştır.

33. İşine gidecek olan kızımın taksiye binmesi gerekiyordu:
"Kapının önünden geçenlere binme; altgeçitten geçmek zorunda oldukları için çok dolaşıyorlar. Caddeden geçenlere bin." dedim. Şaşkın ve kızgın yüzüme baktı: "O kadarını ben de düşünebilirim." deyiverdi. Bu masum öğüdümün onu neden bu kadar sinirlendirdiğini anlayamadım. Aradan kısa bir süre geçti. Benden birkaç yaş büyük bir yakınımız benzer bir konuda beni yönlendirmeye kalktı. Doğrusu bu ya çok kızdım. Az kalsın onu kılıyordum, O zaman —

Paragrafın içeriğine göre, son cümlelerin aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanması uygun olur?

- A) anladım ki insan yenilgiyi içine sindiremeyen bir yaratıktır.
- B) eleştirinin saygı, sevgi ve anlayış ortamı içinde yapılması gerektiğine inandım.
- C) insana, üstesinden gelebileceği bir konuda öğüt vermenin, onun üzerinde olumlu bir etki yaratmadığını anladım.
- D) şöyle düşündüm: insanlar doğrudan ya da dolaylı olarak gerçeklerle yüz yüze gelmekten kaçıyorlar.
- E) şu sonuca vardım: insanın hem kendini hem de başkalarını eleştirmesi yaşlıları özgü bir davranıştır.

34. Yıllar önce Ankara'da bir köy okuluna gitmiştik. Piyanonun başında, kafası tıraşlı, yüzü güneş yanığı, on dört, on beş yaşlarında görünen bir köylü çocuğu vardı. Mozart'ı ustaca çalışıyordu. Heyecandan donup kaldım. Okul müdürü durumunu anlamıştı. Yanıma yaklaşarak sırtımı okşadı, ikimizde tek söz söylemedik. Çalınan parçayı, gözlerimizdeki damlalarla, sonuna kadar dinledik.

Bu parçanın yazarını ve okul müdürünü duygulandıran aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinledikleri parçanın, Mozart'ın etkileyici bir eseri olması.
- B) Mozart'ın dünyaca tanınmış bir sanatçı olması
- C) Köy çocuğunun dinleyiciler karşısında rahat davranabilmesi.
- D) Küçük yaşta birinin, müziğe karşı özel bir ilgi duyması.
- E) Köy çocuğunun, Mozart'ın bir parçasını başarıyla çalması.

35. Bir eleştirmen : "Ben Balzac'ın yaşadığı dönemi bütün yönleriyle yansıtan Goriot Baha'sını okuduktan sonra aylarca ne sokakta, ne evde, ne yatak odamda bu adamdan kurtulabildim. Hep bir gün bir köşe başında romanın bu ölümsüz kişisiyle karşılaşacağım günü bekledim." der.

Eleştirmenin bu sözleriyle belirtmek istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurlar, kendilerini, sevdikleri roman kahramanlarının yerine koyarlar.
- B) Konularını yaşanmış olaylardan alan romanlar her dönemde okuyucu bulur.
- C) Roman kahramanları, sıradan insanların ortak özelliklerini kendi kişiliklerinde toplarlar.
- D) Kimi roman kahramanları, gerçek hayattaki kişiler kadar inandırıcı ve etkileyicidirler.
- E) Yaşadığımız dünyadan seçilen roman kahramanları, romancının düş gücüyle yeni ve renkli kişilikler kazanırlar.

36. İnsan, yaşadığı yörenin etkileriyle biçimleniyor. Saik Faik Burgaz'da yaşadı, Burgaz'ı yazdı. Yaşar kemal Çukurova'da yaşadı, Çukurova'yı yazdı. Yazarın yaşadıkları tabii ki yazdıklarına yansiyacak; yaşadığı kent de yansiyacak. Bakış açıları, konuyu işleme biçimleri farklı olabilir ama her yazarın yazdığında, yaşadığı kenti görebilirsiniz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yazarın yapıtları, yaşadığı çevrenin izlerini taşır.
- B) Her sanatçının kendine özgü bir yazma yöntemi vardır.
- C) Sanatçının başarısı yetiştirdiği ortama bağlıdır.
- D) Kendi çevresini arılatan sanatçı, konu sıkıntısı çekmez.
- E) Yazarların bir kısmı kenti bir kısmı da köyü anlatır.

37. Benimkisi kitaplarla zenginleşerek kitaplarla zenginleşerek sürüp giden bir hayat. Başkaları için belki de ilgi çekecek hiçbir yanı olmayan, yalnız kitaplarla çevrilmiş, renksiz, sınırlı bir hayat. Ama gerçek, onların gördüğünden başka. Çünkü kitaplar da yaşamın bir parçasıdır. Ben okuduğum her yeni kitapla yaşamıma yeni yaşamlar katar, onun sınırlarını genişletirim.

Bu sözleri söyleyen bir kişiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Yalnız yaşamaktan sıkıntı duymaktadır.
- B) Mutluluğu kitaplarda bulmaktadır.
- C) Yaşamın durgun ve sıkıcı olduğuna inanmaktadır.
- D) Başkalarının kendisine karşı tutumundan yakınmaktadır.
- E) En doğru bilginin kitaplardan sağlanabileceğini düşünmektedir.

38. Kısa yazarım. Bu, uzun yazmayı, aynı düşünceyi değişik cümlelerle anlatarak sözü uzatmayı beceremediğim anlamına gelmez. Ancak ben gevezeliği sevmem. Kimi yazarların, üç cümlede anlatılabilecek bir düşünceyi paragraflarla anlatarak okuyucunun sabrını nasıl taşırdıklarını, ilgisini nasıl dağıttıklarını çok iyi bilirim. Bunun için de kısa ve yoğun yazarım.
Parçaya göre bu yazarın kısa yazmasının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşünceyi değişik açılardan ele alarak tartışmak.
- B) Yazının hem bilgilendirici hem de eğlendirici olmasını sağlamak.
- C) Söyleyeceklerini dolaysız olarak ve okuyucuyu sıkmadan anlatmak.
- D) Değişik konularda, çok sayıda yazı yazmak.
- E) Belirli anlatım biçimlerinin eh iyi örneklerini vermek.

39. Bence bir edebiyat yapıtında önemli olan, onun ne anlattığı değildir. Bir öyküden, bir romandan herkes kendine göre bir anlam çıkarabiliyorsa, o zaman sanat yapıtı gerçek amacına ulaşmış sayılır. Çünkü bir sanat yapıtı herkese aynı şeyi söylemez. Anlamın bir boyutu okuyucuya bağlıdır. Bu bakımdan, herkes benim anlattığımdan kendine göre bir dünya kurabiliyor, onun içinde yaşayabiliyorsa amacıma ulaştım sayılır.
Bu parçanın yazarına göre, bir edebiyat yapıtında önemli olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her okurun, kendince bir yorum yapmasına imkân vermesi.
- B) İnsanlara, gerçek dışı şeyler düşündürmesi
- C) Çok değişik konulan bir arada işlenmesi
- D) Okuyucuyu belli bir düşünceye yönlendirmesi
- E) Anlatılanı değil, anlatılış biçimini ön planda tutması

40. Bir ressamın tablosuna bakarak, o dönemin giysileri hakkında pek çok şey öğrenilebilir. Ama ressamın tablosunun anlamı ve değeri kesinlikle burada değildir, işte roman için de aynı şey geçerlidir. Bir romanda belli bir dönemde, belli bir ülkedeki yaşamla ilgili bilgileri bulabilirsiniz elbette. Ama biz romanı bu amaçla okumuyoruz ki...
Bu parçadan romanla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanı değişik yönleriyle yansıtır.
- B) Yaşanılan olayları yansıtmak zorunda değildir.
- C) Her okuyucuya ilginç gelecek yönlen vardır.
- D) Asıl amacı, okuyucuların düş gücünü harekete gerektirir.
- E) Okuyucuları bilgilendirmek amacıyla yazılmaz.

41. Genç sanatçı kendinden önce gelmiş olanların bir adım ötesine geçmek isterse onların eserlerine dudak bükerek bakmamalı; tam tersine, bu eserler karşısında gözünü dört açmalıdır. Bir zamanlar onların da yeni olduğunu ama zamana dayanarak yüz yıllar ötesinden günümüze kadar gelebildiğini unutmamalıdır. Yarına kalmış olan her eserin bir güzelliği, bir yaşayan tarafı olduğunu düşünmeli, en kötülerini bile anlamaya, onların yaşamasını sağlayan gizli güzellikleri bulmaya, görmeye çalışmalıdır.

Bu parçada genç sanatçılara verilen öğüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskilerin başarılı olmadıkları alanlarda, eser vermeleri.
- B) Eski eserleri günümüze uyarlama yolunu seçmeleri.
- C) Toplumda değişmeyi ve gelişmeyi hızlandıracak eserler ortaya koymaları.
- D) Dünün yapıtlarını anlamaya çalışarak onları aşmak için çaba harcamaları.
- E) Çağdaş çağa değişen güzellik anlayışına ayak uydurmaya çalışmaları.

42. Genellikle kendi içimden gelen sese kulak vererek, herhangi bir kurala bağlanmadan, rahatça düşünür, yazarım. Bu tür bir çalışma bana bütün yorgunluğumu unutturur. Çünkü yalnız o zaman kendi gücümün, kendi yeteneklerimin ayırımına varırım. Her türlü bağın ve bağlantının dışında, özgürce davranırım. Böylece yazıma ve yaratıma içimden gelen sesin çizdiği biçimi verir, onları gönülümce, dilediğim gibi oluştururum.

Bu parçanın yazarı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Zor beğenen bir kişidir.
- B) Yapıtlarını kendi duygu ve düşünceleri doğrultusunda oluşturur.
- C) Yapıtlarının konusunu kendi gözlemlerinden çıkarır.
- D) Başkalarıyla görüşüp tartışmaktan kaçınır.
- E) Yaratıcılığın, sürekli çalışmayı gerektirdiğini düşünür.

43. Kimi şairlerin şiirlerinin yapısı, çeviriye hiç mi hiç gelmez. Yapı aktarılmadıkça da çeviri hiçbir şeye benzemez. Başka dillere çevrilebilen şiirler genellikle, yazıldığı dille başka dillerdeki ortak yapılarla dayanılarak oluşturulan şiirlerdir. Kendine özgü yapıtlar değildir bunlar. Özgün bir yapı içinde oluşturulan şiirleri, bir dilden başka dile çevirmek olanaksızdır. Bu onların yazarı için belki bir talihsizliktir; ama aynı zamanda bir onurdur da.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her sanatçı çeviriye uygun şiir yazamaz.
- B) Şiirin değeri, başka dillere çevrilmesiyle artar.
- C) Şiir çevirisinde yapı kadar dil de bir etkidir.
- D) Şiir yazılırken, onun başka bir dile çevrilebileceği de düşünülmemelidir.
- E) Yapı bakımından özgün şiirler başka bir dile çevrilemez.

44. Ben edebiyat türleri arasında ayırım yapmayı sevmem. Roman, öykü, anı, deneme hepsi aynı kapıya çakır. Eninde sonunda hepsi bir anlatı değil mi? Ha yaşananı anlatmışsın ha düşleneni... Önemli olan, anlattığın şeyin okurun ilgisini çekmesi, onun yaşamını zenginleştirmesidir. Bunu başarabiliyor musun? İşte hangi türü seçerse seçsin bir yazarın yapması, başarması gereken şey budur.

Bu parçaya göre bir yazardan beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konularını yaşamdan alması.
- B) Aynı konuyu değişik türler içinde işlemişi
- C) Okuru etkileyecek nitelikte yapıtlar vermesi.
- D) Dili sanatlı bir biçimde kullanması.
- E) Okurun alışık olduğu türde yazması.

45. Çevirmen, bir kuyumcu gibi her sözcükle öylesine oynamış ki sonuçta inceleme konusu olabilecek güzel bir okuma metni çıkmış ortaya. Ne var ki bu çeviri bir sahne metni değil; çünkü orta yaşın altındaki izleyicilerin oyunu anlaması biraz zor. Hatta oyun sırasında yılların deneyimli oyuncuları bile birtakım sözcükleri yanlış söylüyorlar. Bu da oyunu izleyicilerden uzaklaştıran başka bir neden oluyor.

Bu parçadan, tiyatro çevirisiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çevirinin başarılı olması ondaki düşünce örgüsünün basit olmasına bağlıdır.
- B) Çevirmenin hem anadilini hem de kendisinden çeviri yaptığı dili çok iyi bilmesi gerekir.
- C) İzleyiciyi ve oyuncuyu düşünmeden yapılan bir tiyatro çevirisi, beklenen başarıyı sağlayamaz.
- D) Farklı bir çeviri yöntemi gerektirdiği için, her çevirmen tiyatro çevirisi yapmamalıdır.
- E) Çevirmen, sözcüklerin anlamı kadar oyunun konusu üzerinde de titizlikle durmalıdır.

46. Dil, bir toplumu başka bir toplumdan ayıran en önemli öğedir. Şair ise dildeki sözcüklere yeni anlamlar, çağdaş yorumlar katan kişidir. Bir toplum, yeni şairlerini anladığı ölçüde daha çağdaş bir toplum olma çizgisine ulaşır. Kısacası şair, toplumun dilini, dolaylı olarak da duyarlılığını zenginleştirir ve canlı tutar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Toplumdaki gelişmişlik düzeyinin öncelikle şiirde görüleceği
- B) Dildeki değişmelerin toplumdaki değişmelerden kaynaklandığı
- C) Yeni sözcüklerin çağdaşlaşmayı hızlandırdığı
- D) Şairleri çok olan toplumların hızlı bir değişim içinde olduğu
- E) Şairlerin, bir toplumun diline ve gelişmesine katkıda bulunduğu

47. Bugün bakıyorum da, o şiirimden başka şiir yazmasam olurmuş, diyorum. Çünkü ondan, yaşamım boyunca kurtulamadım. Antolojilerde aynı şiir, şiirimi uzaktan tanıyanların dilinde aynı şiir. Yabancı dilere bende şiir mi çeviriyorlar, ille de o şiir olacak. Oysa ondan sonra nice güzel şiirler yazdım. Ne yazık ki ülkemizde çoğu kez belli bir dönemin şiiri okunur. Şiirimiz öncesi ve sonrasıyla, daha doğrusu bütünüyle ele alınmaz.

Şairin bu sözleriyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antolojilerde her türlü şiire yer vermek gerekir.
- B) Bir şairin yazdığı bütün şiirler değerlendirilmelidir.
- C) İyi şiirle niteliksiz şiir arasındaki fark belirtilmelidir.
- D) Okurlar, değişik şairlerin şiirlerini okumalıdır.
- E) Eleştirmenlerin beğendiği şiirler okunmalıdır.

48. Ben yazılarıma çoğu zaman önemsiz gibi görünen küçük bir duygudan yola çıkarak başlarım. Yazı gelişip de kıvamını bulmaya başladığı zaman artık coşkunluğumun sınırı yoktur. Bu noktaya ulaştıktan sonra duygularım kanatlanmaya başlar, işte gerçek yazıyı da o andan sonra, ya o dakikaya kadar yazdıklarımın hepsini atarak ya da birkaç cümleyi yedeğe alarak yazarım.

Kendisini bu şekilde tanıtan bir yazar için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yazılarında, yaşadıklarını anlatmaya çalışır.
- B) Sıradan şeyleri abartarak onlara ilgi çekicilik kazandırır.
- C) Yazdıklarını bir süre beklettikten sonra onlara son biçimini verir.
- D) Gerçek anlamda yaratıcı olması duygularının yoğunlaşmasına bağlıdır.
- E) Her yazısı, bir öncekinden farkı nitelikler taşır.

49. Bir romancı romanını yazarken kendi yaşamından da başkalarının yaşamından da yararlanabilir; doğaldır bu. Ama romanını salt kendi yaşamı üzerine kurmaya kalkışrsa romanın temel yasalarından birine uymamış olur. Çünkü gündelik yaşamın ayrıntılarıyla romana özgü dünyanın ayrıntıları çatışır. Böyle olunca da hem başarılı bir kurgu sağlanamaz hem de roman, okuru ilgilendirmeyen bir sürü gereksiz ayrıntıyla dolar. Romanda ise işlevsel olmayan ayrıntıya yer yoktur.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romancı, okurlarının yaşantılarını yansıtabildiği ölçüde başarılı olur.
- B) Romanda yer alacak her ayrıntı belirli bir amaca hizmet etmelidir.
- C) Bir romanın okuyucuyu etkileme gücü, konusuna bağlıdır.
- D) Romancı, malzemesini yaşamdan alma yerine düş gücüyle üretmelidir.
- E) Olaylar, romanın akışı içinde bütün ayrıntılarıyla verilmelidir.

50. Şiirlerinizi okudum. Bunlardan yeni bir ses, taze bir hava yok. Sadece sizden öncekilerin hazırladıkları kalıpların içine yerleşivermişsiniz. Bu bir sanatçı için en büyük tehlikedir. Bazı sanatçıların eserlerine benzeyen eserler yazıp bunları kusursuz bulmak, yazdığını defalarca bozup yeniden yazma zahmetine girmemek, insanı tembelliğe alıştıırır. "Genç yaşında beş kitaplı bir şiir yazan şairin tembelliğinden söz edilir mi?" demeyin. Bir şiiri on kere yeni baştan yazmak yerine, on şiir yazmak bence tembelliğin bir başka çeşididir?

Bu parçaya göre, genç sanatçıdan istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçerikte değişikliğe gitmeden çok sayıda şiir yazması
- B) Şiirlerine yöneltilen eleştirilerden yılmaması
- C) Yazdıkları üzerinde çalışarak özgün ve nitelikli bir şiire ulaşması
- D) Şiirlerinin biçim ve içerik yönünden bir bütünlük taşımasına özen göstermesi
- E) Dünkü ve bugünkü şairleri okuyarak şiirdeki gelişmeleri tanınması

51. Gazetede sekiz sütun mu var? Ben hiç olmayan dokuzuncu sütunda yazarım. Filmde saniyede 24 kare mi var? Benimkisi 25. karedir. Evrende yedi temel renk mi var? Ben size sekizinci rengi sunacağım.

Kendisini bu şekilde anlatan biri için aşağıdaki nitelendirmelerden hangisi uygun düşmez?

- A) Hayal gücü geniştir.
- B) İddialı gözükmeyi sever.
- C) Yaptıklarıyla yetinmez.
- D) Var olan bir yönelimi sürdürmez.
- E) Başkalarının peşinden gider.

52. Ben yazarım. Benim aracım sözcükler. Anlatmak istediklerimi onlarla anlatıyorum. Genellikle şiirle anlatmaya çalışırım kendimi. Son öykü kitabımda anlatmak istediklerimin şiirle verilemeyeceğini gördüm; onun için bunları öykü biçiminde dile getirdim. Bakarsınız iletme, yansıtmak istediğim başka şeyler için öykünün de sınırları yetmez, roman yazmaya, oyun yazmaya, deneme yazmaya kalkarım. Başarılı olurum, olmam o ayrı konu. Zaten önemli olan başarmak değil benim için, denemek. Özellikle yeni şeyleri denemek...

Bu parçada sanatçı, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Başkalarının eleştirilerine önem verdiği
- B) Anlatmak istediklerine uygun yazı türlerini seçtiğine
- C) Daha çok, şiir türünde eserler verdiği
- D) Sürekli olarak yenilikler peşinde koştuğuna
- E) Başarısızlığa uğramaktan korkmadığına

53. İçtenlikle söylüyorum, ilk öyküden sonra sanki elime yapışverdi kitap. Hemen öteki öykülere geçtim. İnanın, onları da aynı keyifle, aynı coşkuyla bir solukta okudum. Hepsini de sıcak, içtenlikli ve yalın. Çocuksu ama bilge, haşarı ama içten içe zekâ kaynayan bir ciddiyetle yazılmış. Hepsinde dipdiri yepyeni bir dünya, yepyeni bir anlatım biçimi... Sevgi dolu, sevecen bir dünyası var yazarın.

Bu parçada yazar, sözü edilen öykülerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kolay anlaşılır olduğuna
- B) Yapaylıktan uzak olduğuna
- C) Kendini derinlemesine etkilediğine
- D) Korku ve gerilim öğeleri içerdiğine
- E) Açık ve özlü bir anlatımı bulduğuna

54. Yazar malzemesini, yani dili, yakından tanıyacak; onu, olanaklarını deneyerek geliştirecektir. Bu da eskilerin deneyimlerini, onların eserlerinde yaşamakla olur. Bizde bu böyle olmadı. Batı uygarlığını tanışımızdan sonra kuşaktan kuşağa, dünya görüşü hızla değiştiği için eskilerle yeniler, hemen her kuşakta birbirinden uzak düştüler. Bunun yanı sıra özensiz, çırpıştırmaya çeviriler yüzünden dil ve üslup sorunları ortaya çıktı. Bunun doğal sonucu olarak da kişiliksiz, renksiz bir edebiyat oluştu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dilin, yazarın anlatım ve yaratma aracı olduğuna
- B) Çevirmenlerin ciddi bir eğitimden geçmeleri gerektiğine
- C) Günümüz sanatçılarıyla eskiler arasında bir kopukluk olduğuna
- D) Yazarın, alanındaki birikimlerden yararlanması gerektiğine
- E) Çevirilerde yeterince titiz davranılmadığına

55. A. Şinasi'nin "Fehim Bey ve Biz" adlı eserinin kendine özgü nitelikleri vardır. Geleneksel anlamda ne tam bir öykü ne de tam bir roman olan bu eser, kişinin dış dünyasıyla ilgili olayların oldukça sınırlı kaldığı bir yaşamöyküsüdür. Bu öykü alışılmış tekniklerden farklı biçimlerde oluşturulmuştur. Öyküsü anlatılan garip tabiatlı, sevimli kahraman Fehim Bey'in ruh hali, çevresinde yarattığı tepkilerle verilir. Fehim Bey yaşam gerçeklerine yenilmiştir. Karşılaştığı güçlülere başkaldırmayı bile düşünmez. Üzerindeki doğulu örtü onu kendi ortamında anlamamızı kolaylaştırır.

Bu parçada Fehim Bey'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kişiliğinin farklı yöntemlerle çizildiğine
- B) Yaşamındaki zorluklara boyun eğdiğine
- C) İç dünyasını yansıtan durumlara yer verildiğine
- D) Başkalarınca yadırganan davranışlara sahip olduğuna
- E) Sessiz ve mutlu bir yaşam sürdürdüğüne

CEVAP ANAHTARI

1-A 2-C 3-C 4-D 5-B 6-A 7-E 8-B 9-C 10-A 11-B 12-D 13-C 14-B 15-A 16-C 17-E 18-D 19-B 20-C 21-E 22-A 23-D 24-C 25-B 26-E 27-D 28-A 29-C 30-A 31-B 32-D 33-C 34-E 35-D 36-A 37-B 38-C 39-A 40-E 41-D 42-B 43-E 44-C 45-C 46-E 47-B 48-D 49-B 50-C 51-E 52-A 53-D 54-B 55-E